

Charlotta Nilsson och Lena Carlberg
Pedagogiska samordnare/Förskollärare
Hyddans förskola
Lunds kommun

Vad är den deltagande pedagogen?

Deltagande pedagog, undervisning, lek, omsorg

Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barns behov där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I utbildning ingår undervisning. Undervisning innebär att stimulera och utmana barn med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen. Genom en aktiv närvaro är det möjligt att stödja kommunikationen mellan barnen samt förebygga och hantera konflikter. (Lpfö 18, s 7-8)

BAKGRUND:

I ett projekt där Lunds kommun samarbetar med Linnéuniversitetet har rektorsområdet Gunnesbo/Nöbbelöv bytt ut den delaktiga pedagogen till *Den deltagande pedagogen* i sitt utvecklingsarbete. Vilket i tanken innefattar deltagande förhållningssätt och kompletterar begreppen härvarande/närvarande pedagog.

Vi upplever att pedagogerna har behov av att stärkas i sin roll som den deltagande pedagogen. Genom att titta på relevanta teorier tänker vi att vi kan skapa en förståelse och hur man kan omsätta detta i praktiken och skapa en utveckling för verksamheten. Pramling Samuelsson och Magnusson (2023) menar att som lärare måste man få barnets förtroende och ta rollen som lekare för att få vara en aktiv medlekare i barnens vardag på förskolan. Agency teorin betonar barnens rätt att vara aktiva och engagerade i sitt eget lärande och utveckling. Lagerlöf, Wallerstedt och Kultti (2019, s 44) anser att begreppet är komplext och att förskolläraren balanserar mellan undervisning och lek samtidigt som barnen på ett metakommunikativt vis ska bjudas in till ett som är / som om. Vidare menar de att Agency är redskapsberoende och att det är förskolläraren som får den centrala rollen i barnens aktörskap.

I vår process med *den deltagande pedagogen* kommer vi att utgå från den sociokulturella teorin. Vygotskys (1978:87) tanke var att det som ett barn kan göra med lite hjälp idag kan det göra själv imorgon.

FRÅGESTÄLLNING

Vad kan känneteckna en deltagande pedagog utifrån den sociokulturella teorin?

Hur gestaltar sig stöttning mellan pedagog och barn?

METOD:

Vi behöver göra en kunskapssökning kring den deltagande pedagogen och hur begreppet används i relevant forskning.

Observera genom en filmad dokumentation som vi sen diskuterar i BFL.

Charlotta Nilsson och Lena Carlberg
Pedagogiska samordnare/Förskollärare
Hyddans förskola
Lunds kommun

Ett genomgående fokus ska läggas på interaktion mellan barn och pedagoger i olika typer av utbildningssituationer. Lärarna ska filma sig själva när de deltar i leksituationer som barnen har initierat och lärarna sökt tillträde till, eller i leksituationer som pedagogerna själva har planerat.

Fortsatta kollegiala samtal om *Den deltagande pedagogen*.

DISKUSSIONER OCH RESULTAT

Ett resultat som vi eftersöker är hur den deltagande pedagogen kommer att karaktäriseras genom olika studier utifrån sociokulturella teorier. Här förväntas vi få olika begrepp som är kopplade till *den deltagande pedagogen* som kan vara användbara för både analys av film som vidare kollegiala diskussioner. Vi vill få syn på hur dessa begrepp gestaltar sig i pedagogernas handlingar.

Vidare vill vi diskutera vilka effekter begreppet *den deltagande pedagogen* har på pedagogerna, då detta enligt våra observationer, gör pedagogerna frågande. Enligt Nilsson (2018) finns en rädsla bland pedagoger för att störa i barnens lek. En pedagog kan ta rollen som lärare eller medlekare. Det blir en utmanande balans, att kunna växla roll i en utbildningssituation utan att förstöra den men ändå att fånga syftet av lek och undervisning. (Nilsson 2018, s 3)

Till skolutvecklingskonferensen vill vi visa på resultaten av den här processen.

Charlotta Nilsson och Lena Carlberg
Pedagogiska samordnare/Förskollärare
Hyddans förskola
Lunds kommun

REFERENSER

Lagerlöf, Pernilla, Wallerstedt, Cecilia & Kultti, Anne (2019). Barns 'agency' i lekresponsiv undervisning [Elektronisk resurs]. *Forskning om undervisning och lärande*. 7, 44-63

Tillgänglig på Internet: <http://dx.doi.org/10.61998/forskul.v7i1.27298>

Läroplan för förskolan: Lpfö 98. (1998). Stockholm: Utbildningsdep., Regeringskansliet

Magnusson, Maria & Pramling Samuelsson, Ingrid (red.) (2023). *Den lekande undervisande förskolläraren: lekresponsiv undervisning i praktiken*. [Malmö]: Inläst för Myndigheten för tillgängliga medier

Nilsson, Monica, 1955-. - Lek, lärande och lycka : lekande och utforskande i förskolan / Monica Nilsson, Anna-Karin Grankvist, Elin Johansson, Jeanette Thure & Beth Ferholt.. - 2018 - Första upplagan. - ISBN: 9789140697356

Vygotskij, Lev Semenovič (1978). *Mind in society: the development of higher psychological processes*. Cambridge, Mass.: Harvard U.P.

Charlotta Nilsson och Lena Carlberg
Pedagogiska samordnare/Förskollärare
Hyddans förskola
Lunds kommun